

A l'atenció als i les representants de la Conselleria d'educació i universitats amb relació a l'esborrany presentat per aquesta institució el 21 de gener de 2025.

Benvolguts i benvolgudes, atesa la publicació de l'Esberrany 1 Decret ESO pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i es modifica el Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària i els instituts d'educació secundària de la comunitat autònoma de les Illes Balears,

expòs:

que el dit esborrany proposa la reducció de la matèria "Educació en valors cívics i ètics" impartida a quart d'ESO de dues sessions setmanals a solament una.

Consider contradictòria la proposta donat que en l'article 3 del capítol 1 del mateix esborrany, s'exposa que l'etapa té com a finalitat que els i les alumnes adquireixin els elements bàsics de la cultura, amb especial atenció als aspectes humanístics, artístic, científic, tecnològic i motriu, i que això ha d'impulsar a l'exercici ple dels seus drets i obligacions com a ciutadans, i en general, per afrontar de manera assertiva els reptes que sorgeixen al llarg de la vida.

En l'àmbit pedagògic és insostenible aconseguir dita finalitat si l'assignatura d'Educació en valors cívics i ètics queda reduïda a ser impartida sols en una sessió setmanal i a més en un sol curs durant tota l'ESO.

Quin tipus de ciutadania ens espera en el futur si els i les nostres joves sols han treballat aspectes cívics i ètics de manera tan reduïda durant la seva etapa d'educació obligatòria?

En l'actualitat és patent que en un món on el fracàs de la capacitat de diàleg i consens en l'àmbit social i polític és evident, no comprenem com es menysprea i s'anul·la d'aquesta manera la matèria que per excel·lència desenvolupa dites capacitats humanes en l'àmbit de l'educació obligatòria d'aquest país.

L'eix transversal d'aquesta matèria descansa en la necessitat que l'alumnat conegui i integri la Declaració Universal dels Drets Humans, a fi de poder desenvolupar la vida pròpia a partir del reconeixement de la dignitat humana i la necessitat de solucions pacífiques i dialogants en qualsevol dels conflictes que la puguin interpel·lar. El nostre col·lectiu no professa més que una mirada oberta i formada al respecte, ja que considerem que cap ideologia política o de qualsevol indret pot menysprear una proposta reconeguda a escala universal, històric i global.

Per tot plegat, volem destacar el perquè de la importància de l'assignatura:

- Permet als alumnes reflexionar sobre la seva identitat personal, valors i decisions. Fomenta la construcció d'autonomia moral i responsabilitat.

- Permet entendre i valorar els principis democràtics fonamentals com la llibertat, la igualtat, la justícia i el respecte als drets humans, fet clau en una societat plural. Fonamenta la participació democràtica.
- Proporciona eines per analitzar problemes ètics i qüestions complexes, a partir de la reflexió i el tractament de problemes socials, polítics i ambientals actuals.
- Es treballa la gestió de les emocions, el desenvolupament de l'autoestima i la construcció de relacions afectives saludables.
- Es treballen temes urgents com la crisi climàtica, la desigualtat o els drets humans, i fomenta la implicació en la recerca de solucions justes.
- Es fomenta la resolució pacífica de conflictes i el respecte a les diferències culturals, de gènere, religioses i ideològiques.
- La matèria es construeix a partir del diàleg argumentatiu i crític, es debaten qüestions ètiques i morals de manera respectuosa.
- Es tracten temes com la prevenció de l'assetjament, les addiccions, la violència de gènere o la desinformació, i es proposen eines per afrontar aquests reptes.
- L'assignatura és un pont entre els coneixements tècnics i els valors humans, això és, proposa una educació integral.
- Consciència ecosocial basada en la conscienciació de la interdependència amb l'entorn i amb els altres, i en hàbits sostenibles, assumint els desafiaments mediambientals del segle XXI.
- La combinació d'elements teòrics i pràctics permet que l'alumnat no només entengui conceptes, sinó que també adquireix habilitats i actituds aplicables a la vida quotidiana.
- Educa per a una ciutadania compromesa, capaç de contribuir a una societat més justa, lliure i participativa en un món interconnectat. Els desafiaments globals, com la sostenibilitat, la convivència intercultural o la gestió de la informació, requereixen una educació que posi en valor aquests temes de manera prioritària.

Demana:

Es continuï desenvolupant la dita matèria en un mínim de dues sessions setmanals, a fi de procurar i possibilitar una educació en valors cívics i ètics en l'ensenyament obligatori que asseguri la mirada i l'educació del nostre jovent amb una base acadèmica i formació humana respectuosa, dialogant i ferma en relació amb els drets humans universals propis i aliens. La diversitat i profunditat dels continguts, així com la metodologia dialogada i pràctica que requereix, fan imprescindible un mínim de dues hores setmanals per garantir un tractament adequat dels temes. Reduir les hores d'aquesta assignatura enviaria el missatge implícit que els valors cívics i ètics són secundaris, quan són essencials per a l'educació integral i la formació ciutadana.

Atentament,